

Protocol 'ontwikkelen van gewenst gedrag' juni 2016

Uitgangspunt is dat gewenst gedrag geoefend en geleerd kan worden. Dit protocol heeft als doel dat (aanhoudend) ongewenst gedrag van een leerling ombuigt naar gewenst gedrag en STOPT.

Ongewenst gedrag dwingt de leerkracht / de school om direct te handelen en dit protocol al in een vroeg stadium te gebruiken.

De directeur is als eindverantwoordelijke van de school het aanspreekpunt als er sprake is van aanhoudend ongewenst gedrag.

De inbreng van ouders blijft beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Ouders worden door de leerkracht altijd geïnformeerd als dit protocol start.

Algemene aandachtspunten bij dit protocol:

- Betrek altijd de leerling en de ouders bij de uitvoering van dit protocol en werk en handel oplossingsgericht door meewerkende factoren aandacht te geven (wat aandacht krijgt groeit).
- Meld altijd direct de time - in en time - out aan ouders. Houdt ouders goed op de hoogte en maak een zorgvuldige afweging of dit telefonisch of mondeling gebeurt.
- Voor de leerling is altijd duidelijk waarom er een time-out wordt gegeven, wat er aan gewenst gedrag verwacht wordt en de tijdsduur van de time-out.
- Het is van groot belang bij het uitvoeren van protocollen zorgvuldig, kort en zakelijk de stand van zaken bij te houden in het Kind Volgdocument in Parnassys.
- Elke leerkracht heeft een time-out collega zodat niet op het moment zelf bedacht hoeft te worden waar een leerling naar toe gaat. Aangeraden wordt om de leerkracht van 2 klassen hoger of lager te organiseren.
- In de klas ligt altijd een Time-out werk pakketje klaar met reken- en/of taalwerk.
- De time-out leerkracht houdt toezicht. De eigen leerkracht blijft verantwoordelijk voor de leerling.
- Laat het kind niet alleen gaan, er zijn kinderen die dan de school uitgaan en weglopen.
- Een leerling mag nooit (alleen) op de gang zitten. Je hebt dan geen zicht op de leerling en het kan daar verder gaan met ongewenst gedrag.
- Als een leerling de klas niet uit wil:
Als de leerling geen fysiek gevaar voor zichzelf of voor anderen is, moet je van hem / haar afblijven. Wil een kind de klas niet verlaten laat een ander kind je time-out collega of directielid halen. Als er sprake is van een acute onveilige situatie en moet je eigenhandig een leerling verwijderen bel dan zo spoedig mogelijk de ouders en leg het probleem uit en vertel feitelijk wat er gebeurde. Zo voorkom je 'wilde verhalen' van het kind als het thuis komt.
- Als er sprake is van acuut aanhoudend ongewenst gedrag waarbij de veiligheid ernstig in het geding is kan besloten worden i.o.m. de directie een andere route in het protocol te bewandelen.
- Dit protocol wordt in principe toegepast bij leerlingen van klas 1 t/m 3 en zij-instromers vanaf klas 4.
- Er kan zich altijd een situatie voordoen waarbij het noodzakelijk is dat er andere stappen gezet moeten worden. De leerkracht heeft hierover altijd direct overleg met de Intern Begeleider en/of directie.

In het kort:

Stap 1	time – in	in de klas	3 x per jaar
Stap 2	time – in	in de klas	gedurende 8 weken een handelingsplan gedrag
Stap 3	time – in	in de klas	gedurende 8 weken een handelingsplan gedrag
Stap 4	time – out	buiten de klas	2 x 1 dagdeel / 1 x een dag / gedurende 4 weken HP
Stap 5	time – out	buiten de school	
Stap 6	schorsing /verwijdering		

Stap 1	<p>Time – in: in de klas 3 x per leerjaar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Time – in: in de klas /groep 3 x per leerjaar • De leerling wordt apart gezet op een vaste time-in plaats in de klas en krijgt gelegenheid om na te denken wat er gebeurde en te stoppen met het ongewenste gedrag. • De leerkracht legt altijd uit waarom en voor hoelang deze time-in wordt gegeven. • De leerkracht heeft altijd een nagesprek na schooltijd met de leerling. Nogmaals wordt het gewenste gedrag besproken en er wordt een afspraak gemaakt om herhaling te voorkomen. • De leerkracht laat de leerling meedenken over een oplossing. • Ouders worden door de leerkracht telefonisch feitelijk geïnformeerd en in de 20 minuten gesprekken op de hoogte gehouden over het vervolg is en welke afspraken er met de leerling zijn gemaakt. • De school heeft de regie en van de ouders wordt verwacht dat zij de werkwijze van de school ondersteunen. • De leerkracht documenteert in Parnassys bij de betreffende leerling de time-in en de reden. • De leerkracht start het Kind Volg Document of bereidt dit uit met actuele stand van zaken. • De leerkracht informeert de IB'er. • Geen effect na 3 x ► stap 2. <p>Leerkracht: Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek over het vervolg.</p>
Stap 2	<p>Time – in: Handelingsplan 1 gericht op gedrag gedurende 8 weken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door de leerkracht wordt een SMART Handelingsplan gemaakt met het accent op het stoppen van ongewenst gedrag en het oefenen van gewenst gedrag. Gedurende 8 weken wordt hier mee gewerkt. • Leerkracht betreft de leerling (Kindgesprek) en de IB'er bij het het HP • Ouders worden betrokken om behulpzaam te zijn bij het behalen van de doelen. • Ouders worden geïnformeerd over het vervolg als er geen effect wordt behaald. • Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs wordt geïnformeerd en /of om hulp gevraagd. • De leerkracht documenteert in Parnassys bij de betreffende leerling de actuele stand van zaken. • Evaluatie HP1: onvoldoende resultaat? ► stap 3 • De leerkracht informeert de IB'er. • Er is een gesprek tussen leerkracht en ouders.
Stap 3	<p>Time – in: Handelingsplan 2 gericht op gedrag gedurende 8 weken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door de leerkracht wordt een SMART Handelingsplan gemaakt met het accent op het stoppen van ongewenst gedrag en het oefenen van gewenst gedrag. Gedurende 8 weken wordt hier mee gewerkt. • Heeft het niet het beoogde resultaat dan wordt er een nieuw aangepast handelingsplan gemaakt. • Ouders worden betrokken om behulpzaam te zijn bij het behalen van de doelen • Ouders worden geïnformeerd over het vervolg als er geen effect wordt behaald. • Leerkracht betreft de leerling (Kindgesprek) en de IB'er bij het het HP • Er wordt gezocht wat de oorzaak van het ongewenste gedrag kan zijn. Onderzoek? • De leerling wordt eventueel met voorrang besproken in de zorgroute. • Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs wordt geïnformeerd en /of om hulp gevraagd. • Vanaf stap 3 wordt de Ib'er en de directie betrokken. • Evaluatie HP 2: blijft er sprake van ongewenst gedrag? ► stap 4 <p>Er is een gesprek tussen intern begeleider, leerkracht en ouders over het vervolg.</p>
Stap 4	<p>Time-out : buiten de klas Handelingsplan 3 gericht op gedrag 2 x 1 dagdeel / 1 maal een hele dag.</p> <p>De leerling moet uit de ruimte waar de rest van de klas op dat moment is.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling gaat naar een vaste time-out collega met een time-out werkmap. • De leerkracht legt altijd uit waarom en voor hoelang deze time-in wordt gegeven. • De leerkracht heeft altijd een nagesprek na schooltijd met de leerling. Het gewenste gedrag wordt weer besproken en er wordt een afspraak gemaakt om herhaling te voorkomen. • De leerkracht blijft verantwoordelijk voor de leerling, voert het gesprek over de reden van de time-out, het gewenste gedrag en maakt afspraken om herhaling te voorkomen en hoelang de time-out gaat duren. • De leerkracht heeft altijd een nagesprek met de leerling en ouders. • De directie en de intern begeleider worden geïnformeerd.

	<ul style="list-style-type: none"> • De leerling wordt betrokken bij het bedenken van een oplossing (Kindgesprek). • De leerling wordt met voorrang besproken in de zorgroute. (Kinderbespreking met als vervolg een Ondersteuningsteambespreking) • Er wordt gezocht wat de oorzaak van het ongewenste gedrag kan zijn. Onderzoek? • Ouders worden door de leerkracht geïnformeerd over wat er feitelijk aan de hand is, wat het vervolg is en welke afspraken er met de leerling zijn gemaakt. De school heeft de regie. Dit wordt schriftelijk vastgelegd en ondertekend door ouders, leerling (vanaf klas 4), en de directie. • De leerkracht documenteert in Parnassys de time-out. • De leerkracht maakt volgaantekeningen in het Kind Volg Document over de actuele stand van zaken. • De directie stuurt aan ouders een schriftelijke bevestiging van de Time-out en meldt wat de afspraken zijn en wat het vervolg is en nodigt hen uit voor een gesprek met de leerkracht en/of de Intern Begeleider of de directie. • Er wordt een Handelingsplan 3 gemaakt, gericht op het verbeteren van het gedrag gedurende 4 weken. • Leerling en ouders worden betrokken bij het stoppen van het ongewenst gedrag. • Indien nodig wordt de vertrouwenspersoon, het samenwerkingsverband en/of de Leerplichtambtenaar ingeschakeld en/of geïnformeerd. • Geen gewenste verbetering ► stap 5. • De bestuurder wordt door de directie geïnformeerd. Aanspreekpersoon voor de ouders: De intern begeleider en/of directie i.s.m. de leerkracht.
<p>Stap 5</p>	<p>Time-out : De toegang tot de school wordt de leerling: Stap 5 is een maatregel die vooraf gaat aan de procedure schorsing en verwijdering. Bij een ernstig incident of bij aanhoudend ongewenst gedrag en na stap 1 t/m 4 te hebben ingezet maar zonder resultaat, kan stap 5 met onmiddellijke in gang worden ingezet. In het algemeen kan gesteld worden dat er bij stap 5 sprake is van handelingsverlegenheid: De school is niet (meer) in staat de leerling die zorg te geven die hij/zij nodig heeft en verdient.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stap 5 maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school. • De ouders/verzorgers worden direct door de directie geïnformeerd en uitgenodigd voor een gesprek. De leerkracht is hierbij aanwezig. • Indien nodig worden de ouders verwezen naar de vertrouwenspersoon. • De leerling wordt voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd en overgedragen aan de ouders/verzorgers. • De stap 5 maatregel kan één maal worden verlengd met één dag. Daarna kan de leerling worden geschorst. • Van de situatie en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend. • De school legt alle ontwikkelingen vast in Parnassys. • De stap 5 maatregel wordt na toepassing schriftelijk gemeld aan het Bestuur als het aannemelijk is dat deze time-out gaat leiden tot schorsing en/of verwijdering. • Bij de stap 5 maatregel wordt altijd de leerplichtambtenaar geïnformeerd en het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs waar de school bij aangesloten is om te zoeken naar andere school die past bij de onderwijsbehoefte van de leerling. • Is er geen zicht op verbetering ► Stap 6. Aanspreekpersoon voor de ouders: De directie
<p>Stap 6</p>	<p>Schorsing en verwijdering</p> <p>Bij de behandeling van verwijdering maakt de school een onderscheid tussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Verwijdering omdat de school niet kan voldoen aan de onderwijs-zorgbehoefte van de leerling; De verwijdering heeft dan een onderwijskundige- en organisatorisch reden. * Verwijdering op andere gronden, zoals aanhoudend ongewenst gedrag van een leerling en/of van ouders. De verwijdering is dan een sanctie. <p>Als deze situatie zich voordoet dan volgt de school de procedure van de Stichting voor Vrijescholen Noord en Oost Nederland. De bestuurder van de Stichting is dan de eindverantwoordelijke. In samenwerking met de directie wordt de procedure en de communicatie verzorgd en afgehandeld. Zie www.vsnon.nl</p>

